

4036521 PRPR/M : สาขาวิชาเอก : วิจัยประชากรและสังคม; สค.ม. (วิจัยประชากรและสังคม)

คำสำคัญ : ภาวะเสี่ยง / โรคหัวใจหลอดเลือด

อูทัย เจริญจิตต์ : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีภาวะเสี่ยงต่อโรคหัวใจหลอดเลือด: กรณีศึกษากลุ่มข้าราชการในเขตอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (FACTORS AFFECTING THE RISK OF CARDIOVASCULAR DISEASES : A CASE STUDY OF GOVERNMENT OFFICIALS IN BANPONG DISTRICT, RATCHBURI) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : บุญผา ศิริรัมย์, Ph.D., จักราทิตย์ ธนาคม, M.A., M.P.A., 155 หน้า. ISBN 974-662-597-7

โรคหัวใจหลอดเลือดเป็นสาเหตุการป่วยและตายที่สำคัญของประเทศไทยรวมทั้งอำเภอบ้านโป่ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ภาระการดูแล และเศรษฐกิจสังคมโดยรวมของชาติ แต่สามารถควบคุมป้องกันได้ด้วยการค้นหาและกำจัดภาวะเสี่ยง การวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการมีภาวะเสี่ยงต่อโรคหัวใจหลอดเลือดและวิเคราะห์ความสัมพันธ์รวมทั้งอิทธิพลของปัจจัยด้านประชากรเศรษฐกิจและสังคม ด้านพฤติกรรม ด้านจิตสังคมและพันธุกรรมต่อการมีภาวะเสี่ยงต่อโรคหัวใจหลอดเลือดของกลุ่มข้าราชการในเขตอำเภอบ้านโป่งที่มีอายุระหว่าง 35-59 ปี จำนวน 833 ราย โดยใช้ข้อมูลจากโครงการตรวจสอบสุขภาพข้าราชการประจำปีงบประมาณ 2540 ของโรงพยาบาลบ้านโป่ง และติดตามสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่างเดิม ซึ่งได้รับการตอบกลับร้อยละ 84.6

ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการประมาณครึ่งหนึ่งมีภาวะเสี่ยงต่อโรคหัวใจหลอดเลือดอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 50.2) และเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีภาวะเสี่ยงอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 0.5) โดยข้าราชการชายมีภาวะเสี่ยงสูงกว่าข้าราชการหญิง กลุ่มอาชีพช่างเทคนิคและกลุ่มตำรวจ/ปลัดอำเภอ/นักพัฒนากร รวมทั้งสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีภาวะเสี่ยงสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุพบว่า ปัจจัยด้านประชากรเศรษฐกิจและสังคม พฤติกรรม และจิตสังคมและพันธุกรรมที่มีอิทธิพลต่อภาวะเสี่ยงต่อโรคหัวใจหลอดเลือดของข้าราชการ ได้แก่ อายุ การบริโภคอาหาร ลักษณะงาน ประวัติโรคในครอบครัว และสังกัดหน่วยงาน โดยอายุที่เพิ่มขึ้นแต่ละปี การบริโภคอาหารกลุ่มไข่/หมู/เนื้อ/กุ้ง/หอย/ปู/ปลาหมึก สังกัดกระทรวงเกษตรฯ และลักษณะงานระดับบริหารมีอิทธิพลในการเพิ่มภาวะเสี่ยงต่อโรคหัวใจหลอดเลือด ในขณะที่การบริโภคอาหารกลุ่มพืชผัก/ถั่วต่างๆและปลาไม่มีอิทธิพลในการลดภาวะเสี่ยงต่อโรคหัวใจหลอดเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวแปรทั้งหมดเหล่านี้สามารถร่วมกันอธิบายภาวะเสี่ยงต่อโรคหัวใจหลอดเลือดของข้าราชการได้ร้อยละ 17.6 ซึ่งผลการวิจัยนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ส่วนหนึ่ง